

Voorzittersoverleg BC, KNR en KLOKK

Jaarverslag 2017

Voorzittersoverleg

Sinds oktober 2013 komt het Voorzittersoverleg maandelijks bijeen en vanaf 2016 zo vaak als nodig is (zeswekelijks tot tweemaandelijks). Doel van dit overleg is het systematisch volgen van de uitvoering van de adviezen uit de 0-meting. Daarnaast is het een belangrijk platform voor kardinaal Eijk, namens de Bisschoppenconferentie, en broeder Van Dam resp. abt Bernardus Peeters¹, namens het bestuur van de KNR, om met de voorzitter van de koepelorganisatie van slachtoffers van seksueel misbruik KLOKK, relevante onderwerpen te bespreken die de algemene regelingen betreffen die BC en KNR hebben getroffen binnen het kader van de behandeling van klachten van seksueel misbruik en het voorkomen ervan. Over problemen ten aanzien van de behandeling van individuele klachten van seksueel misbruik buigt zich de Contactgroep onder leiding van Mgr. Van de Hende.

Vanaf januari 2014 wordt van de vergaderingen van het Voorzittersoverleg een kort verslag gemaakt, dat wordt gepubliceerd op de sites www.RKKerk.nl, www.KNR.nl en www.klokk.nl.

Inleiding op het jaar 2017

Het jaar 2017 kan evenals de voorgaande jaren worden gekenschetst als een dynamisch jaar voor het Voorzittersoverleg. Belangrijke onderwerpen als afspraak voor de behandeling van de nagekomen meldingen en de archivering zijn veelvuldig en diepgaand aan de orde gekomen. Maar ook de afronding van de werkzaamheden door de Stichting Beheer & Toezicht waaronder de Klachtencommissie, de Compensatiecommissie, Platform Hulpverlening en het Meldpunt vielen alsmede die van KLOKK zijn in alle openheid besproken.

Sinds begin 2016 is afgesproken om de frequentie van het overleg terug te brengen van een maandelijks overleg naar een overleg om de zes weken. In 2017 is de frequentie ongeveer tweemaandelijks geworden. Het Voorzittersoverleg is feitelijk 7 keer bijeen geweest. Door ziekte van een van de leden is één vergadering uitgevallen.

Het voorliggende Jaarverslag is een samenvoeging van de korte verslagen van de vergaderingen van het Voorzittersoverleg, die op de sites van SRKK, KNR en KLOKK zijn gepubliceerd. Van 2013 tot 2015 werden in het Jaarverslag samenvattingen van de korte verslagen opgenomen. Teneinde de gelegenheid te geven om de discussie over de diverse onderwerpen die in het Voorzittersoverleg aan de orde zijn geweest, beter te kunnen volgen is er vanaf 2016 voor gekozen om de korte verslagen integraal op te nemen in de jaarverslagen. Hiermee beoogde het Voorzittersoverleg een grotere transparantie met betrekking tot de verslaglegging van haar vergaderingen

¹ Op 8 juni 2017 is broeder Van Dam als voorzitter van de KNR reglementair teruggetreden en heeft abt Bernardus Peeters zijn functie overgenomen, incl. zijn plaats in het Voorzittersoverleg.

9 januari 2017

Afspraak Nagekomen meldingen

Tijdens het vorige voorzittersoverleg is gesproken over de contouren van de Afspraak Nagekomen Meldingen, d.w.z. van meldingen van seksueel misbruik door overledenen en/of seksueel misbruik dat verjaard is, die zijn ingediend na de sluitingsdatum voor de Klachtenregeling 2011 (1 mei 2015). Het Voorzittersoverleg heeft afgesproken om deze contouren verder uit te werken. Tevens is gevraagd in overleg te treden met het Platform Hulpverlening over een mogelijke bijdrage aan de Afspraak. Deze zou door de opgebouwde kennis en ervaring in dit lastige dossier van seksueel misbruik en geweld zeer op prijs worden gesteld.

Ter tafel ligt de Uitwerking van de Afspraak Nagekomen Meldingen. Daarin is stapsgewijs de procesgang beschreven -conform de door BC en KNR onderschreven contouren- ten aanzien van de manier waarop met de nagekomen meldingen kan worden omgegaan. De eerste stap betreft het registreren van de melding en het bieden van hulpverlening. Indien melders in aanmerking willen komen voor erkenning en/of een genoegdoening, dan dient de melding door de Werkgroep Toetsing Nagekomen Meldingen, een onafhankelijke werkgroep van deskundigen te worden beoordeeld op de aannemelijkheid van de redenen waarom de klacht niet tijdig ingediend kon worden (d.w.z. voor 1 mei 2015). Als deze redenen aannemelijk worden geacht, dan toetst genoemde werkgroep de authenticiteit van het ondervonden leed. Deze toetsing is de tweede stap en kan resulteren in een bindend advies aan de betreffende bisschop of hogere overste. De derde stap behelst dat de bisschop of hogere overste onverwijld het advies uitvoert.

De voorzitter van KLOKK spreekt zijn waardering voor het feit dat de Kerk de nagekomen meldingen serieus in behandeling wil nemen. Hij zegt toe de kennis en ervaring van KLOKK in te willen zetten ter ondersteuning en begeleiding van de melders. Daarbij is afstemming en samenwerking met het Platform Hulpverlening essentieel. T.a.v. de voorliggende tekst stelt hij enkele belangrijke wijzigingen voor van passages in de tekst van de Afspraak die bij melders tot misverstanden zouden kunnen leiden. Deze voorstellen worden overgenomen.

De Uitwerking van de Afspraak Nagekomen Meldingen zal de komende tijd in diverse overleggen binnen BC en KNR aan de orde worden gesteld. Daarna zal hopelijk z.s.m. met de uitvoering kan worden gestart.

Archivering

Er wordt in het Voorzittersoverleg kort stilgestaan bij de concept-Kaderregeling voor de diverse archieven. Er vindt met een aantal betrokkenen overleg plaats over de realisatie. De verwachting wordt uitgesproken dat over de uitkomsten hiervan de volgende keer meer kan worden gezegd.

Kardinaal Eijk beklemtoont de insteek van de Kaderregeling:

- het is een privaat archief met een maatschappelijke betekenis
- de privacy van alle individuen dient te worden beschermd
- het archief is alleen toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek
- de toets achteraf m.b.t. tot de publicatie van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek heeft slechts tot doel te bezien of de afspraken die gemaakt zijn bij het verlenen van de toegang tot de archieven, ook zijn nagekomen. Eén van de belangrijkste afspraken betreft het omgaan met persoonsgegevens (i.v.m. de privacy). Er vindt geen inhoudelijke toetsing plaats.

De voorzitter van KLOKK geeft aan dat KLOKK blijft pleiten voor de toegang tot het archief voor nabestaanden. Hij constateert nu bij diverse nabestaanden een behoefte om meer te weten te komen over de feiten en omstandigheden betreffende een familielid dat in het verleden seksueel misbruik heeft ondergaan. Naar verwachting zal deze behoefte in de tijd groter worden. De kardinaal geeft aan dat ook hier het vraagstuk van privacy een rol speelt: zou het desbetreffende familielid het

accepteren dat de gegevens over het seksueel misbruik dat hij heeft ondergaan, aan anderen worden verstrekt? Het komt frequent voor dat slachtoffers niet willen weten dat hun familieleden op de hoogte zijn van het feit dat zij slachtoffer van seksueel misbruik zijn. Voor de Kerk is de bescherming van de privacy zeer bepalend voor het besluit om de toegang te verlenen tot het archief. De voorzitter van KLOKK pleit voor het onderbrengen van het archief bij het Nationaal Archief.

Adviezen 0-meting

De adviezen 12 (best practices) en 19b (namenlijst KLOKK) worden geschrapt. Deze zijn niet meer actueel. Daarmee blijven de adviezen 14a en 14b over (belang van de juridiseren).

24 februari 2017

Mededelingen

De voorzitter van KLOKK meldt dat er een nieuwe Raad van Toezicht van KLOKK is aangetreden.

Afspraak Nagekomen meldingen

Ter tafel ligt de Afspraak Nagekomen Meldingen plus de opzet van de brief, die naar de mensen is gestuurd die vanaf de einddatum van 1 mei 2015 voor de Klachtenregeling 2011 een melding hebben ingediend van seksueel misbruik door een overledenen of van verjaard seksueel misbruik. De voorliggende versie van de Afspraak is n.a.v. opmerkingen, die tijdens het vorige Voorzittersoverleg zijn ingebracht, aangepast. De kardinaal en de voorzitter KNR geven aan dat de Afspraak reeds diverse malen in de vergaderingen van de Bisschoppenconferentie en het bestuur KNR zijn besproken. Zij verwachten dat beide gremia in maart/april over de Afspraak en definitief besluit zullen nemen. Daarna kan de Afspraak operationeel worden.

De voorzitter van KLOKK heeft bezwaar tegen de toon en de inhoud van de brief, die is gestuurd naar alle melders om hen op de hoogte te stellen van de stand van zaken over de Afspraak. Hij noemt het een gemiste kans. De kardinaal geeft aan dat dit signaal wordt meegenomen bij de volgende brieven. De brief is geschreven als antwoord op een specifieke situatie. Het bleek noodzakelijk te zijn om enkele aspecten van de Afspraak te expliciteren. Met als gevolg een zakelijke brief met vooral feitelijke informatie. Om misverstanden te voorkomen is deze brief naar alle melders gestuurd.

Archivering

De Kaderregeling voor het Archief van het dossier seksueel misbruik en geweld RKK is sinds de vorige vergadering van het Voorzittersoverleg op enkele essentiële punten aangepast. Consultaties over deze regeling hebben geleid tot belangrijke veranderingen. De aangepaste versie wordt nu besproken. Er wordt toegelicht wat de meest in het oog springende veranderingen zijn.

De hoofdpunten van de aangepaste Kaderregeling zijn:

- De regeling betreft het eigendom van alle onderdelen van het archief van het dossier seksueel misbruik en geweld RKK.
- Doel: het archief is toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek.
- Uitgangspunt: de privacy van alle personen, die in het archief zijn opgenomen, wordt gerespecteerd.
- Er komt een stichting die dit archief beheert.
- Het bestuur van de stichting bepaalt de kaders, een onafhankelijke wetenschappelijke commissie beslist over de toegang tot archief.
- Nabestaanden van slachtoffers krijgen onder speciale voorwaarden toegang.
- Om de 25 jaar wordt het gebruik van het archief geëvalueerd.

Slotactie

Op verzoek van de voorzitter van KLOKK is nog een keer teruggekeken op de Slotactie. Daartoe zijn de verantwoording en de betreffende bijlage uit de Slotmonitor van de heer Deetman (juni 2016) aan de agenda toegevoegd en in het Voorzittersoverleg besproken.

6 april 2017

Mededelingen

De voorzitter van de KNR meldt dat tijdens de recente regiodagen van de KNR het omgaan met nagekomen meldingen en de archivering onderwerpen zijn waarover door diverse hogere oversten vragen zijn gesteld. Hij heeft verwezen naar de actuele ontwikkelingen m.b.t. de Afspraak en de Kaderregeling.

De voorzitter van KLOKK meldt dat de vragen van het Tweede Kamerlid Gesthuizen door de ministers van VWS en V&J op een prudente wijze zijn beantwoord.

Afspraak Nagekomen meldingen

De eerder besproken Afspraak heeft van verschillende zijden reacties opgeroepen. Eén punt komt veelvuldig naar voren: zorg dat aan melders de mogelijkheid wordt geboden om over het leed te spreken dat zij ervaren hebben. Het krijgen van begrip voor en erkenning van het ervaren leed door seksueel misbruik is cruciaal voor het helingsproces. Door de voorzitter van KLOKK was deze benadering in de vorige vergadering het Voorzittersoverleg bepleit. Het Platform Hulpverlening met de Adviesraad van B&T alsmede het bestuur van B&T hebben dit recent eveneens geadviseerd. Op basis van al deze adviezen is binnen de BC en het bestuur van de KNR nogmaals gesproken over de uitvoering van de Afspraak, hetgeen heeft geleid tot een aanpassing van de werkwijze. Was er in de oorspronkelijke werkwijze een aanbod van hulpverlening voor iedereen en alleen voor schrijvende gevallen het aanbod van een gesprek en genoegdoening, nu krijgt iedereen het aanbod van hulpverlening en een gesprek met deskundigen om over het ervaren leed (door seksueel misbruik) te spreken. Gebleven is dat alleen de melders wier situaties als schrijvend is bestempeld, in aanmerking kunnen komen voor een beperkte financiële genoegdoening.

Ter tafel ligt de conceptbrief aan de melders met de mee te sturen vragenlijst en de brochure over de uitwerking van de Afspraak. De voorzitter van KLOKK constateert dat de brief duidelijk minder juridisch is dan de vorige brief aan de melders (zie verslag VO van 24 februari 2017). Op een aantal aspecten van de werkwijze vindt vervolgens een uitgebreide gedachtewisseling plaats. Naast zijn voorstel om aan alle melders een gesprek aan te bieden binnen het kader van het helingsproces zijn nog enkele andere voorstellen van de voorzitter van KLOKK zijn overgenomen ter verbetering van de brochure en de vragenlijst die met de brief aan de melders zullen worden meegestuurd. Zo is verduidelijkt in de vragenlijst dat het aanbod van het Platform Hulpverlening bestaat in doorverwijzing naar gespecialiseerde psychologische hulpverlening en is aan de in de vragenlijst verstrekte informatie ook een verwijzing opgenomen naar de mogelijkheid om zich te laten begeleiden door lotgenotengroepen van de slachtofferorganisaties. Ook op enkele andere punten zijn op zijn advies de brochure en de vragenlijst aangepast.

In het volgende VO zal wederom een update worden gegeven van de uitvoering van de Afspraak.

Archivering

Sinds het vorige Voorzittersoverleg is de Kaderregeling -op basis van het doordenken van ontvangen reacties- verder gemodificeerd. Om de verschillen tussen de oorspronkelijke versie en de voorliggende versie inzichtelijk te maken ligt ter tafel een overzicht met de belangrijkste verschillen. De kardinaal en de voorzitter van de KNR geven aan dat zij ervan overtuigd zijn dat hiermee een

solide regeling is opgesteld om de archivering op maatschappelijk verantwoorde wijze vorm te geven.

De voorzitter van KLOKK spreekt zijn waardering uit. De Stichting KLOKK wil graag weten waar het archief zal worden ondergebracht. Hij heeft een voorkeur voor het Nationaal Archief. De kardinaal antwoordt dat hierover nog geen beslissing is genomen.

6 juni 2017

Mededelingen

De voorzitter van de KNR geeft zijn impressie van de onthulling op 24 mei jl. van het beeld "De weg naar verzoening" in Roermond door onder meer Mgr. Schnackers en Bert Smeets, voorzitter van MCU. Hij vond het een mooie en waardige bijeenkomst. De voorzitter van KLOKK licht toe hoe hij de totstandkoming van dit beeld en de onthulling ziet. Mede n.a.v. de berichtgeving hierover in de media.

De voorzitter van KLOKK meldt dat diverse melders van nagekomen meldingen zich tot KLOKK hebben gewend voor ondersteuning. Deze ondersteuning wordt geboden.

Afspraak Nagekomen meldingen

Tijdens het vorige Voorzittersoverleg (6 april 2017) zijn de concept-brief aan de melders met de bijbehorende brochure besproken. De opmerkingen zijn hierin verwerkt. Medio april zijn deze – conform de toezegging in de eerdere brief aan de melders- verstuurd.

Er is op dit moment een respons van ongeveer 70%. Een aantal melders geeft aan dat ze graag een gesprek willen. Deze zijn deels reeds ingepland. Eén gesprek heeft al plaatsgevonden. Waar nodig of gewenst belt de meldpuntfunctionaris om melders te vragen of ze met het team van deskundigen in gesprek willen gaan en/of behoefte hebben aan aanvullende informatie. Men reageert hier positief op. Enkele melders geven aan dat ze blij zijn met het feit dat de Afspraak er is, maar zien af van een gesprek, hulpverlening en genoegdoening.

De voorzitter van KLOKK vraagt hoe de werkgroep functioneert en hoe de teams van deskundigen worden samengesteld. De kardinaal geeft aan dat de deskundigheid centraal heeft gestaan bij de selectie van de werkgroep. Bij de samenstelling van teams voor de gesprekken wordt gelet op adequate combinaties. Hij onderstreept de noodzaak van goede uitwisseling van informatie en ervaringen tussen de teams over de werkwijze -en niet de inhoud i.v.m. de privacy!- om de eenheid van benadering te bewaken. Dat een goed gesprek een essentiële bijdrage kan leveren aan de heling, wordt door het Voorzittersoverleg beklemtoond. Melders willen gehoord en gezien worden!

De kardinaal zegt toe dat in de volgende vergadering een terugkoppeling wordt gegeven van de ervaringen. De voorzitter van KLOKK is daar blij mee. Hij vraagt wel aandacht voor de samenstelling van de teams: om juridisering te voorkomen (indachtig advies 14 van de 0-meting) is het goed dat de teams breed zijn samengesteld en niet louter uit juristen. Tevens memoreert hij het belang van ondersteuning van de melders daar zij nu niet kunnen terugvallen op een structuur van juridisch adviseurs e.a., terwijl de problematiek er niet minder op is.

Het aantal nieuwe nagekomen meldingen bedraagt 1 à 2 per maand. Deze worden door de meldpuntfunctionaris van informatie voorzien.

Archivering

De Kaderregeling voor het dossier Seksueel misbruik en geweld RK Kerk is op onderdelen aangescherpt. De voorzitter van KLOKK vraagt naar de beoogde locatie voor dit archief (archiefbewaarplaats). Hij heeft een sterke voorkeur voor het Nationaal Archief en adviseert dit graag aan BC en KNR. De kardinaal en de voorzitter van de KNR geven aan dit advies serieus in overweging te nemen.

Afscheid

De voorzitter van de KNR geeft aan dat op 8 juli as. zijn tweede termijn als voorzitter van de KNR afloopt en hij daarmee reglementair als voorzitter dient te stoppen. De afgelopen 8 jaren zijn gedomineerd door het dossier seksueel misbruik. De voorzitter van de KNR benadrukt het belang van het gezamenlijk bespreken van lastige onderwerpen in dit uiterst gevoelige en complexe dossier. Gelukkig zijn er vele constructieve stappen gezet. Dat dit soms niet even gemakkelijk ging, is uit de aard van het dossier niet verrassend. De respectvolle wijze van overleggen heeft hij als bijzonder plezierig ervaren. Dat heeft ook een band geschapen, die uiterst functioneel bleek op lastige momenten. Wie zijn opvolger wordt, zal op 8 juni bekend worden.

De kardinaal en de voorzitter van KLOKK onderstrepen het belang van samenwerking en constateren dat het Voorzittersoverleg van grote meerwaarde is gebleken. De voorzitter van de KNR heeft daar een wezenlijke bijdrage aan geleverd. Zij danken de voorzitter van de KNR hiervoor zeer hartelijk.

Voorzittersoverleg (vlnr): broeder Van Dam (vz KNR), kardinaal Eijk (vz, namens BC), mw. De Jong, dhr. Westra, dhr. Klabbers (vz. KLOKK).

17 juli 2017

Wijziging samenstelling

Op 8 juni 2017 is broeder Van Dam tijdens de Algemene Vergadering van hogere oversten na 8 jaar reglementair teruggetreden als voorzitter van de KNR. Hij is opgevolgd door abt Bernardus Peeters van de Trappisten van de Abdij OLV Koningshoeven te Tilburg. Abt Bernardus maakt daarmee deel uit van het Voorzittersoverleg.

Afspraak Nagekomen meldingen

Na 1 juli 2015 zijn 51 mails en brieven binnengekomen met "nagekomen meldingen". Conform de Afspraak heeft de meldpuntfunctionaris in antwoord hierop de door BC en KNR goedgekeurde brief met brochure gestuurd. Van 38 melders is er ondertussen een reactie binnen. Een respons van 75% is mooi. Niettemin houdt de meldpuntfunctionaris "de vinger aan de pols" om ernaar te streven dat ieder een adequate reactie krijgt op haar/zijn melding. Vijf van de melders hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan een vervolg (hulpverlening, gesprek en/of beperkte genoegdoening). De afgelopen weken is reeds met acht melders een gesprek gevoerd, vier van deze meldingen betreffen een bisdom en vier een religieus Instituut. De Werkgroep Toetsing Nagekomen Meldingen

hanteert toegesneden teams van deskundigen om de gesprekken te voeren. Het beoordelen of men in aanmerking komt voor een genoegdoening, vindt later plaats. De meldpuntfunctionaris en de werkgroep houden in de gaten of er behoefte is aan hulp en informeren de melders over de mogelijkheden die het Platform Hulpverlening hen kan bieden.

Er wordt in het Voorzittersoverleg een korte schets gegeven van de gevoerde gesprekken. Het zijn alle openhartige en indringende gesprekken waarbij het (willen) vertellen van het ondergane leed centraal staat. Voor sommige melders is dit de eerste keer dat zij dit doen. De teams van deskundigen geven aan grote bewondering te hebben voor de moed en de openhartigheid waarmee de melders over het leed spreken dat zij als gevolg van seksueel misbruik hebben ondergaan en de impact die dat op hun leven heeft gehad en nog heeft. Er is nu al de overtuiging dat deze gesprekken voor de melders betekenisvol zijn en hen daadwerkelijk helpen om in hun leed een weg te vinden.

Archivering

Kardinaal Eijk memoreert de achterliggende gedachte bij de Kaderregeling en schetst de hoofdlijnen van de regeling. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om de Kaderregeling operationeel te maken. Het opzetten van een archief als deze is geen eenvoudige opgave. Vandaar dat het opstellen van een goede Kaderregeling zoveel tijd kost en er een fasering wordt gehanteerd om de diverse afzonderlijke archieven onder de Kaderregeling te brengen.

De voorzitter van KLOKK geeft aan dat ook binnen KLOKK wordt nagedacht over de toekomst van het uitgebreide KLOKK-archief. Men heeft een voorkeur voor plaatsen van het archief bij het Nationaal Archief.

Casus

Het Voorzittersoverleg bespreekt geen individuele casussen. Zeker niet wanneer er sprake is van een stagnatie in de klachtbehandeling. Daarvoor is de Contactgroep ingesteld. De voorzitter van KLOKK brengt toch een bijzondere situatie ter tafel omdat hierin de klachtbehandeling volledig is afgerond. Binnen de kaders van het Voorzittersoverleg wordt de casus belicht. De afspraak wordt gemaakt de casus nader te onderzoeken om te bekijken of en hoe een oplossing kan worden gevonden.

Slotactie

De voorzitter van KLOKK stelt enkele vragen m.b.t. de Slotactie. De heer Deetman heeft in zijn Slotmonitor (juni 2016) beschreven wat de werkwijze is en wat de resultaten zijn van de Slotactie. Omdat deze actie een antwoord dient te zijn op ongegrondverklaringen, en de Klachtencommissie nog bezig is met de behandeling van de allerlaatste klachten, is het -theoretisch- mogelijk dat de commissie Slotactie nog nieuwe uitspraken zal moeten doen.

29 september 2017

Het voorzittersoverleg komt te vervallen door ziekte van één van de leden.

9 oktober 2017

Eindverslag

De stichting B&T verkeert in de fase van afronding van haar werkzaamheden. De voorzitter van B&T heeft aangekondigd dat het bestuur voornemens is om een Eindverslag over de werkzaamheden op te stellen en dat met een aantal reflecties aan de verantwoordelijken van de BC en de KNR voor het dossier seksueel misbruik aan te bieden. Waarschijnlijk zal dit eind december tijdens een speciale setting in het bisschopshuis op de Maliebaan te Utrecht plaatsvinden. Nadere details worden met bestuur B&T besproken.

Afspraak Nagekomen meldingen

In het Voorzittersoverleg wordt een update gegeven van de stand van zaken m.b.t. “nagekomen meldingen”. Er zijn in de laatste tijd geen nieuwe meldingen binnengekomen. Het totaal aantal is 53 meldingen, waarvan 17 voor de bisdommen en 36 voor congregaties en ordes. 14 melders hebben niet gereageerd op de brief met brochure in april, 16 hebben kenbaar gemaakt een gesprek te willen met leden van de Werkgroep Toetsing Nagekomen Meldingen. Op één na zijn alle gesprekken gevoerd. De ervaring is dat melders deze gesprekken zeer op prijs stellen. Veelal is dit de eerste keer dat zij erover spreken dan wel voor het eerst buiten de eigen kleine kring (familie). De aard van het gesprek is: gehoord en gezien worden. De werkgroep luistert primair naar het verhaal van de melders. Dit kan omdat de authenticiteit van het ondergane leed voorop staat en niet de aannemelijkheid van de redenen waarom zij zich niet vóór de einddatum voor de Klachtenregeling van 2011 (1 mei 2015) hebben gemeld. In een enkel geval verzoeken melders om de (beperkte) compensatie. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat er geen ondersteuning door advocaten is voorzien. De locatie (Utrecht, of in een enkel geval thuis) en setting (3 personen) bleek voor alle melders acceptabel.

De voorzitter van KLOKK is blij met deze terugkoppeling. De aandacht voor “het goede gesprek” sluit aan bij zijn gedachten over de aanpak van de nagekomen meldingen. Hij constateert met tevredenheid dat deze aanpak niet wordt beïnvloed door juridisering.

Archivering

Kardinaal Eijk meldt dat er een nieuwe versie van de Kaderregeling nodig was. Besprekingen met het bestuur van B&T en het Nationaal Archief hebben geresulteerd in de voorliggende versie. Ten behoeve van de bespreking in het Voorzittersoverleg is er een toelichting bij de agenda gevoegd. Daarin worden de verschillen tussen de versie van 15 mei en die van 28 september op een rij gezet en de nog openstaande vraagpunten gethematiseerd. De vraag m.b.t. het niet-anonimiseren van de dossiers en de mate van toegankelijkheid voor nabestaanden wordt aan het Voorzittersvraag voorgelegd.

De voorzitter van KLOKK geeft aan dat hij uitgaat van optimale toegankelijkheid voor wetenschappelijk onderzoek en voor nabestaanden. De kardinaal en de voorzitter van de KNR benadrukken dat er niet naar wordt gestreefd om informatie te anonimiseren of de toegankelijkheid te beïnvloeden. Zorgvuldigheid bij het verlenen van toegang staat voorop. Tevens zal een onafhankelijke Wetenschappelijke Commissie beslissen over de toegang voor wetenschappelijk onderzoek, niet het bestuur van de stichting die de archieven zal beheren, en al helemaal niet de BC en de KNR. Dit is helder vastgelegd in de Kaderregeling.

Preventiebeleid

De voorzitter van KLOKK vraagt een update van het preventiebeleid binnen de RK kerk (in Nederland). De kardinaal en de voorzitter van de KNR zeggen toe dat dit de volgende bijeenkomst van het Voorzittersoverleg zal worden geagendeerd en de huidige preventiemaatregelen die zijn getroffen, in een memo zullen worden samengevat.

24 november 2017

Mededelingen

De voorzitter van KLOKK meldt dat de RvT van KLOKK aankeerst op het afronden van de werkzaamheden van KLOKK. Er zijn nog drie belangrijke aandachtspunten: het borgen van de opgedane kennis en ervaring, het ondersteunen van (nieuwe) slachtoffers van seksueel misbruik en de overdracht van het archief.

Afspraak Nagekomen meldingen

Op 12 december 2017 komen de kern van de Werkgroep Toetsing Nagekomen Meldingen met de contactpersonen van de BC en de KNR wederom bijeen. Nu vrijwel alle gesprekken met de nagekomen melders hebben plaatsgevonden, is het goed om terug te kijken en te bezien welke leerpunten zijn te onderkennen. Deze zullen in het VO van januari worden gedeeld.

Archivering

Kardinaal Eijk meldt dat er gesprekken gaande zijn met het Nationaal Archief over de Kaderregeling. Een zorgvuldige overdracht kost tijd. Zowel het Nationaal Archief als de Kerk –en de Stichting Beheer & Toezicht- zijn erbij gebaat dat een mogelijke overdracht zonder problemen, nu en in de toekomst, geschiedt.

De voorzitter van KLOKK onderschrijft het grote belang van een zorgvuldige gang van zaken m.b.t. het archief. Hij blijft het betreuren dat nabestaanden geen inzage in de seksuele identiteit en/of het seksuele gedrag van het betrokken familielid (en aanverwanten) krijgen (art 41 van de Kaderregeling). Door B&T is deze aanscherping ingebracht o.b.v. de contacten die het Meldpunt van B&T met slachtoffers heeft gesloten en die inhouden dat over genoemde aspecten geheimhouding moet worden betracht om de privacy van de slachtoffers te beschermen.

Preventiebeleid

Op verzoek van de voorzitter van KLOKK is een update van het preventiebeleid binnen de R.K.-Kerk (in Nederland) opgesteld. Kardinaal Eijk en de voorzitter van de KNR lichten het uitgebreide memo met ontwikkelingen vanaf 2010 toe. Kardinaal Eijk memoreert dat er veel is gedaan op het gebied van het preventiebeleid en dat er periodiek aandacht wordt gevraagd voor de handhaving ervan. De voorzitter van de KNR meldt dat van hogere oversten wordt verwacht dat die een verklaring opstellen dat bij hen niets bekend is van grensoverschrijdend gedrag van broeders en zusters, wanneer deze buiten de eigen orde of congregatie een benoeming krijgen. Uit het memo blijkt dat BC en de KNR waar mogelijk gezamenlijk optrekken.

De voorzitter van KLOKK is blij met het memo. Hoewel hij een nadruk op maatregelen en protocollen signaleert, gaat hij ervan uit dat in de praktijk een bredere benadering wordt gehanteerd. Hij geeft enkele suggesties mee om de tekst aan te vullen en te verduidelijken.

Voorzittersoverleg (vlnr): abt Bernardus Peeters (vz KNR), kardinaal Eijk (vz, namens BC), mw. De Jong, dhr. Westra, dhr. Klabbers (vz. KLOKK).

Vooruitzicht voor 2018

In 2017 is besloten dat op 23 januari 2018 het laatste Voorzittersoverleg van 23 zal plaatsvinden. De redenen zijn dat de Stichting Beheer & Toezicht met de Klachtencommissie, de Compensatiecommissie, het Platform Hulpverlening en het Meldpunt haar werkzaamheden heeft afgerond en in liquidatie is gegaan alsmede dat de RvT van de Stichting KLOKK heeft aangekondigd dat per 1 januari 2018 de werkzaamheden van KLOKK zullen worden beëindigd. Er wordt nog nagedacht over wat een en ander betekent voor de sturing op het dossier seksueel misbruik.

Vanuit de Bisschoppenconferentie en de KNR zal in 2018 zeker aan de volgende onderwerpen gezamenlijk aandacht worden geschonken:

- de uitvoering van de Afspraak nagekomen meldingen (d.w.z. meldingen van seksueel misbruik door overledenen en/of van seksueel misbruik dat verjaard is die na de sluitingsdatum voor de Klachtenregeling 2011, namelijk vanaf 1 mei 2015, zijn binnengekomen/binnenkomen) met een continuering van een adequate doorverwijzing naar hulpverlening waarbij de door het Platform Hulpverlening opgebouwde expertise wordt behouden;
- het zorg dragen voor een zorgvuldige implementatie van de Kaderregeling voor de diverse archieven (collectie) van het dossier seksueel misbruik en geweld die in de afgelopen jaren zijn opgebouwd. Er zijn voor het onderbrengen van deze archieven onder de Kaderregeling reeds gesprekken gaande met het Nationaal Archief;
- het waar nodig en gewenst actualiseren van het preventiebeleid t.a.v. seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- het op verzoek verstrekken aan andere organisaties die ook worden geconfronteerd met seksueel misbruik, van informatie over de ervaringen met het dossier seksueel misbruik die de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland heeft opgedaan, en de wijze waarop zij ermee is omgegaan (n.a.v. de toespraak van kardinaal Eijk bij het aanbieden van het Eindverslagdoor de Stichting Beheer & Toezicht op 18 december 2017).